

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi SZÉCHENYI-KÖR hivatalos közlönye.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitlár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Eperjes, január 16-én.

Kevés a műveltebb osztályokhoz tartozó azon emberek száma, kik az anyagi javakkal s az ezek által biztosított anyagi jóléttel meg tudnának elégedni, ezenfelül pedig egyéb, magasabb rendű kívánságot, szükségletet nem ismernének.

S ezen szükséglet, a nemes és szép, szóval a szellemi élvezetek szükségességének érzete oly általános, hogy nem zárkozhatik el előle sem a realis angol, sem a praktikus amerikai, mert kiirtathatatlannal belé van az oltva minden emberbe, minden nemzetbe; s azért mondják, hogy a szép-művészetek kosmopolitikus természetűek.

Ez áll a festészetre, meg a szobrászatra vonatkozólag, de már kisebb mérvben a zenére s csak bizonyos értelemben és határok között a színművészetre nézve. Ezen utóbbi főleg nálunk, specialis magyar viszonyaink közepette kiváló figyelmet érdemel; mert hazánkban a színészetnek az általános művészetin kívül, még egy külön missiót kell t eljesítenie s ez: a hazai nyelvnek minél szélesebb körben való terjesztése.

Innen van, hogy nemzeti színészetünk pártolása és felvirágoztatása nálunk nem csupán azon mérvesszők egyikének tekintetik, melyek után következtetést szokás vonni az értelmiség fejlettségi fokára: hanem egyuttal valóságos hazafias kötelességnek.

Tudjuk jól s nem is akarjuk állítani, mintha magyar előadások által akár csak egy telivér németet is lehetne magyarosítani; de fájdalom, vivmányunk kell tartanunk már azt is, ha magyar színház által magyar közönségünket a németesedéstől tartjuk távol.

S ily szempontból bizony érdekünkben fekszik támogatni s fentartani a magyar színésztársulatokat, még az esetben is, ha gyengébbek, — pártolásihiány és közöny különben sem lévén oly eszközök, melyekkel a vidéki társulatokat megerősíteni s jobbá tenni lehetne.

Sokat foglalkoztak tehát és foglalkoznak most is azon kérdéssel, hogy mi módon kellene a vidéki szintársulatok helyzetén segíteni s ez által másrészt azt is elérni, hogy vidéken is a fejlettebb műigényeknek megfelelő társulatok működjenek.

E célból felmerült és többszöri tanácskozás tárgyát képezte az országnak szini kerületekre leendő felosztása. Ez által eléretnek az, hogy a nagyszámu gyenge vándorszintársulatok, melyek a műpártoló és hazafias közönség jóhiszeműségét sokszor kizsákmányolják, megszünnének, másrészt pedig jól szervezett s a fokozottabb műigényeknek is megfelelő tudó társulatok alakulnának, melyeknek tisztességes megélhetése ily módon biztosítva volna.

Kassa város közönségét illeti az ez iránybani kezdeményezés érdeme, mennyiben felhivta Eperjes, S.-A.-Ujhely és Ungvár városokat, miszerint addig is, míg a szinügy országosan rendeztetnék, Kassa várossal együtt egy külön szini kerületet alakítanának, akként, hogy ezen városok köteleznék magukat, miszerint más társulatot, mint a kassait, kebelökbe nem fogadnak.

Ilyszerü megállapodás létrejöttétől Kassa város közönsége azt várja, hogy az említett városok pártolásra méltó társulat előadásaiiban gyönyörködhetnének s másfelől a társulat létezetése és fennmaradása is biztosítva volna, mert a közönség ügybuzgalmát nem zsákmányolná ki előzetesen a nyegleség és kontárkodás.

Ezen, a fentebbiekben kifejtett eszme mindenesetre érdemes arra, hogy elvben elfogadjuk és melegen pártoljuk, annál is inkább, mivel a Kassán eddig állandóan működött magyar társulatok mindenkor a vidék legjobban szervezett társulatai közé tartoztak.

Csupán a kivitelre nézve forognának fenn észrevételek és nehézségek. Városunknak egy külön színházi épületre irányult óhaja maholnap tetet ölt. Lesz külön színházunk; az előadások megtartása nem fog táncmultságok és reuniókkal összeütközni s így természetesen a mi közönségünk is akkor fog akarni a színházba járni, a mikor legalkalmasabb arra az idő, vagyis az általános szinidény alatt. Okunk van hinni, hogy Kassa közönsége is hasonlóan gondolkodik, s ez esetben városaink érdekei szemben állanak egymással.

Az eszme megvalósítása — miként a mondotakból következik — tehát attól függ, vajjon fog-e sikerülni ezen érdekeket a négy város között ezek megelégedésére kiegyeztetni. Az ügy érdekében kívánjuk, hogy ez sikerüljön.

Ezuttal ennyit e kérdéstről, melyre alkalmi-visszatérünk.

Távirat-forgalom.

A helybeli m. kir. távirat-főnök ur szives előzékenysége folytán a megyénk területén létező két állami távirat-állomás mult évi forgalmára nézve a következő érdekes adatokat közölhetjük:

Az eperjesi távirat-állomáson 1878-ik évben kezelt összes táviratok száma 19,138 darabot tett; és pedig feladatott 7926 darab, ezek közül állami 316, szolgálati 36. A beérkezett 8661 távirat között állami 363, szolgálati 247 és közérdekű 458 darab volt. A közvetített táviratok száma 2551. — A feladatott táviratok díja 4094 frt 10 kr. melyből belföldi díj fejében 4033 frt 89 1/2 kr., külföldi díj fejében 60 frt 20 1/2 kr. vitetett be.

A bártfai távirat-állomáson kezelt táviratok száma 3737 darabot tett; feladatott pedig 1888, ezek között állami 77, szolgálati 13, közérdekű 5 darab; a távirási 923 ft 20 kr. díjból 3 ft 13 kr. külföldi díj gyanánt vétetett be. A beérkezett 1849 távirat között volt 70 állami és 163 szolgálati.

Összehasonlítva az 1877-ik évi forgalommal, 1878-ban Eperjesen 1484, Bártfán 308 darabbal több lett feldolgozva.

Válasz X— . urnak.

Az „Eperjesi Lapok“ legutóbbi számában egy X— . jegy alá burkolt ismeretlen nagyság bírálat alá veszi a kir. kath. főgymn. tápintézete javára f. hó 7-én rendezett szavazati-, zeneestélyt. Ez helyén volna.

A ki a nyilvánosság előtt szerepel, az alá van vetve a nagy közönség ítéletének s így meg kell abban nyugodnia, mit a közvélemény megállapít.

De nincs helyén, ha valaki vagy avatatlanul tolja fel magát kritikusknak, midőn olyasmiket kürtől ki a világba, mik a tényekkel homlokegyenest ellenkeznek; vagy mikor valakinek tollát rossz akarat mellett megdöntetlanság vezérli.

X— . nr nem tudom, melyik hibában szenved jobban; de elvitázhatatlan, hogy „A hangversenyről“ közölt cikke balsugallat behatása alatt fogamzott meg és balsugallat kalauzolta napfényre.

Nem akarom állítástomat szeltében-hosszában bizonyítani; arra se építsen X— . ur, mintha én mint érdekelt fél ama megdöntetlanság összetákolott sorok által tán találva érzem magamat. Koránt sem. Csak egyes megjegyzésekre fogok szoritkozni az igazság érdekében, melyekből világosan ki fog tűnni, hogy X— . ur nagyon elvetette a sulykot.

Ama megrovására — s ezen nagyon szeret lovagolni, mint vesszőparipán — hogy a rendezőség szerfölött felcsigázta az árakat, minek következtében a közönség nem épen nagy számmal jelent meg, csak annyit mondok, hogy tavál a hasonló célu estélyen, tetemesen leszállított árak mellett, sem volt annyi résztvevő s így jövedelem sem, mint jelenleg a tulcsigázottnak nyilvánított árak mellett; hogy az 1875-ben rendezett tápintézeti multság alkalmával sem volt oly nagy számu közönség, mint e hó 7-én; hogy a hol 80 párnál több táncolja a francia négyeseket, ott nem csekély lehet a résztvevők száma stb. Tehát még sem élünk oly nyomott pénzvviszonyok között. Hogy a társadalom némely osztályai tündetőleg maradnak el némely jótékonycélu estélyekről, azt fölösleges volna bővebben vitatnunk. A főpiacon felállított „lovarda“ látogatása (no de ezt csak egy mellékesen) s még egyéb jelenségek — sejt-heti X— . ur hová célozok — eléggé tanusítják, hogy a pénzvviszonyok még sem oly rosak.

Menjünk tovább. A szavazatokra azt mondja, hogy sikerültek. Jól van. De itt is kilóg a lóláb. Faggyas Etelka urhölgy kedves, érzéssel adott szavallata iránt több érzést tanusíthatott volna X— . ur.

Czirbusz ur játékára azt méltóztatik megjegyezni: „A magyar zene előadásánál a zongorának inkább kíséretként (risum teneatis!) kellett volna működni, s mert ez nem történt, az eredeti magyar zene barátja előtt feltűnni kellett (recte: fel kellett tűnni), hogy“ stb. — pedig épen ellenkezőleg, a zongorát kellett kísérni, minthogy Czirbusz ur épen a maga zongorajátékát akarta a közönségnek ismételtén bemutatni; ily esetben pedig a zongora nem működhetik kíséretként, hanem a kíséretnek kell magukat úgy viselniök. Ennél fogva a józan fül nem is akadt fel azon, hogy a többi vonóhangszer tulságos gyengén tartotta a maga kíséretét. Czirbusz urnak csak nem lehetett szándéka, hogy a cigányt produkáltassa. Ajánlom tehát figyelmébe X— . urnak, hogy, mielőtt kritikához fog, a fellépő szándékát fogja fel és értse meg.

Az előadónökre (ipsissima verba) tett megjegyzésében lovagiasságot vindical agának X— . ur, s épen nagy lovagiatlantágot követ el. A kik gondosan hallgatták a két urhölgy zongorajátékát, egyhangulag azon észrevételeket tették, hogy alig játszottak valamikor nagyobb praecisioval, mint épen e hangversenyen. A jelen voltak közül nem egy constátálta ezt, a kik között pedig többen szintén csak értenek valamit a zenéhez. Ezekből folyólag X— . ur a mellett, hogy igaztalanul ítél, másrészt kiméletlenséget követett el. Ugy látszik, X— . ur nem akar, vagy nem tud különbséget tenni művészek és mükedvelők között.

Az énekkar szintén megcsiklandozta X— . ur tollát, akarám mondani, finom halló érzékét. — Cikkében azt mondja: „vagy a rendelkezésre álló erők tulbecsülése mellett történt az előadásra került darabok választása, vagy a betanulásra nem elég gond fordított“ (recte: nem fordítottak elég gondot.) Nagyon csodálkozom a bíráló ur e szavain. Ha tekintetbe venné ama körülményeket, melyek közt ifjusági énekkar alakul, ily légből kapott feltevésektől tartózkodnék. — Jegyezze meg X— . ur, hogy az énekantit, ki 40 egynéhány éve koptatja fület e téren, épen nem becsülte tul az erőket, sőt nagyon is számolt velök, mert különben nem hogy oly darabokat nem választott volna, de fel se léptette volna. Ez egy ellenvetés nagyon természetes, a másik vádat, a meg nem tanulást, is megdönti. Hogy a pályanyertes művet nem énekelte a kar oly praecisioval, mint a miként a banda a magáét játszotta, nagyon belátható, mert mig ennek ex professo a zene képezi mindennapi kenyérét, addig az ifjuságnál az ének csak mint mellékes, kellemes szórakoztatásul szolgáló foglalkozás szerepel, hogy a művészetek e világában is részesüljön némi tájékozottságban. Jegyezze meg továbbá X— . ur azt is, hogy épen az ifjuságnál nagy, sokszor alig leküzdhető akadályokba ütközünk, midőn kart alakítunk, mert a hang felette alá van vetve a változásnak, minden tanév elején

nagysárosi
kőbánya
többet igé-
4 1-3
február 1-ig
ők át.

1878

3 zu 5 Kilo
in in Dester-
to für Ze-
brüchte, Ge-
en gross

Kilo fl. 1.80
Kilo fl. 1.70
Kilo fl. 1.30
Kilo fl. 1.50
Kilo fl. 1.45
Nachnahme

ende auf Ber-
211 5-10
st.

Publicum die
das Frisiren
d Hiemit um

edmann.
r. 207 beim
3

192 4-4
e Expression,
ten, Himmel.

es, Cigarren-
aphicalbums,
erer, Blumen-
Arbeitsstiftche,
ste ic., alles

r. Bern.
denen mein
Jebermann
anco.

ar

kr.

49 81

44 45

79 44

18 04

45 25

63 31

800 —

320 19

777 50

135 50

988 02

301 15

094 94

500 —

465 50

586 98

600 —

435 39

389 —

848 99

29 40

450 —

24 15

011 60

945 50

004 11

os,

uj szervezésnek kell történni stb. Ily viszonyok között nem érhető el, hogy rövid három, négy hó alatt annyira begyakoroltassék az ifjúság, hogy oly praecise énekeljen; mint pl. a svéd quartette. — Hogy a pályanyertes műben lehetett itt-ott hiba nem tagadom, de hogy általán elég sikerülten adta elő a kar, mint valóban műkedvelő kar, ezt büszkén mondom ki az ifjúság nevében, mely szorgalommal csüng a művészet ez ágán is; a közönség józan része pedig buzditó elismeréssel fogadta az ifjak ez első nyilvános próbáját.

Hogy pedig X. ur tollát nem jó szándék, mondhatnám, megdöntöttség vezérelte, kitűnik abból, hogy az énekkarnak éppen azt a baklövését felelte el fölemlíteni, melyet ugyancsak Huber dalárindulójában követett volt el. Hát majd elmondom én. A trio második részét szintén ismételnie kellett volna a karnak, de a Tenor I. az indulót előlről kezdvén, a két bassus elhallgatott, míg a Tenor II. az odiosus rész ismétléséhez látott; e kis zavar alig tartott egy-két pillanatig. De midőn én magam is a Tenor I-et kezdtem forcirozni, csakhamar bejött az egész kar a rendes kerékvágásba. Ez hiba volt, de sem a választott darab, sem a tudatlanság nem okozta e hibát, hanem éppen maga a tudás; mert az ifjak tudási önértékben elbizakodtak, elszórákoltak; hogy is ne, mikor annyi csillogó szem ragyogott feléjük — s így történt a kizökkenés. Ha nem hiszi X. ur, tüzzön ki bármely órát, én összecsiszítom a kart, és elénekeltem vele ön előtt kóta és próba nélkül, ha akarja, az első álomból felocsudva.

Jegyezze meg végül X. ur azt is, — s ezt különös figyelmébe ajánlom — hogy ily irányu ismertetésekkel a társadalmi szellem ellen vétkezünk; mert, ha a jótékony célok előmozdítására vállalkozó szellemi képességeket dorongokkal támadjuk meg, nemcsak, hogy a tehetségek fejlesztésének álljuk útját, de még azokat is visszariasztjuk a nyilvános fellépéstől, kik képességet éreznek magukban a keblökben elrejtve honoló művészi erőnek a nagy közönség előtt is kifejezést adhatni.

Ez válaszom. Megjegyzésül még azt, hogy az „Eperjesi Lapok“ ugyane számában a német rész egyik újdonsági rovata a hangversenyre vonatkozólag önnel merőben ellenkező kimerítő jelentést tartalmaz. Már most vagy X. urnak, vagy e rovatot készítőnek nem volt füle, de hogy ez utóbbi méltányosan referált, arról bizonyosságot szolgáltatott a jelen volt diszes közönség egyhangulag elismerő véleménye. *Lévay István.*

Eperjesi Széchenyi-kör.

A f. évi jan. 13-án Lasztkay László főgymnasiumi r. tanár tartott fölolvasást. Fölolvasásában, melyet a szép számu női s férfi közönség elejétől végig a legnagyobb figyelemmel s érdekel hallgatott, ezuttal „Eperjes sz. kir. város haditörténelmét tárgyalta a legrégebb időktől az 1711. év végeig. A buzgó fölolvasó bevezetéképre előre bocsajtá általában a falakkal s bástyákkal megerősített városok keletkezésének indokait, s ebből kiindulva következtetést vont Eperjes város keletkezésére illetőleg megerősítésére. Ezután eredeti oklevelekre hivatkozva részletesen ismerteté Eperjes hajdani erődítményeit s a helybeli céhegyesületek kiváltságleveliből s régi jegyzőkönyveiből merített idézetek alapján földeríté Eperjes város egykori rendes örseregének szervezetét. Ezen részletes leírás után tüzetesen sorolta föl mindazon alkalmakat, valahányszor a város ellenséges hadak támadásainak volt kitéve, Csák Máté korától vagyis

az 1308. évtől Bocskay István fejedelem korának befejeztéig vagyis az 1607. évig. Minden egyes támadást s körülzárólast s az ellenfelekkel esetleg megkötött egyezséget eredeti okmánymások fölolvásával igazolt az előadó. Szerző fölolvasásának folytatása f. hó 20-án leend ismét esti 6 órakor; s ezen fölolvasást is, mint reméljük, kevesen fogják a kör tagjai közül elmulasztani annál is inkább, mert Bethlen Gábor, I. Rákóczy György s Thököly Imre korát fogja esetelni buzgó szerzőnk s fölolvasónk.

Fragopoliana.

II.

A „Széchenyi-kör védelme“ című, e lapok utolsó számában megjelent cikkre válaszként a hallgatóság rövidke szeretnénk lenni, ép az abban felhozott indokoknál fogva, mert salus rei publicae suprema lex esto. — Ha mint a hivatkozott cikk érdemes írója állítja, körünknek „még igen sok akadályt kell leküzdenie, míg teljesen megszilárdul“; ha a kör igazgató választmányát egyedül ideiglenes méltányossági szempontok iudították arra, hogy a minapi műestély rendezőjének közreműködését följajánlotta, — ha tekintetbe vesszük, hogy a helybeli kisvárosi közönség nagyobb része a sajtó nyilatkozatai iránt még igen kezdetleges érzékenységgel viseltetik, s ennél fogva rozsz szolgálatot tennének a Széchenyi-körnek, ha az évi jelentés közzététele előtt a germanizálási kérdés felett ez idő szerint nem oportunitatit idéznék elő, a közös mindnyájunk által megvédeni ohajtott ügy érdekében jobbnak tartjuk azt most hallgatással mellőzni, már különösen azért is, mert bizalomteljesen reméljük, hogy annak, ki közművelődési körünket létre hozta, sikerülni is fog annak működését a kellő hazafias irányban tartani.

Említett cikk érdemes írójának azon megjegyzésére, miszerint különösnek tartja, hogy e jelenség felett éppen azok nyilatkoznak legtűrelmetlenebbül, kik még rövid idő előtt majdnem kizárólag német cikkeket közöltek e lapban, válasszom, a mennyiben az reám vonatkozik, csak az: hogy a mit ezen és más lapok számára német nyelven irtam, az a német olvasó közönség számára volt írva, — nem birván szent Bernát tehetségével, a ki a német falusi népnek deákul prédikálva is érthetővé tudta magát tenni. *Publicola Junius.*

Különfélék.

Majer Gyula ur hangversenye. A Széchenyi-kör tagjai mult vasárnap rendkívüli műelőzetben részesültek.

Dr. Munk orvos ur körükröli szives megemlékezése folytán alkalmunk volt Liszt egy jeles tanítványát, itt történetesen időző Majer Gyula ur hezánkfiát műremek zeneszerzemények előadásában hallani.

A műsorozat következő volt;

1. Bach: Chromatische Fuge. 2. Schuman: Fis-moll Sonate. 3. Chopin: Ballade. 4. Liszt: Rigoletto Paraphrase.

Mind a négy itt még nem hallott zeneszerzemény nagy művészi tökélyvel, költői felfogással, ritka technikával s elragadó bensőséggel volt előadva. *P. J.*

Az Eperjesi Bankegylet mult év december 31-én készült mérlege a felügyelő bizottság által

megvizsgálva 38540 frt 22 kroni hasznót tüntet ki, mely nyercemény részvényenként 15 frnyi osztaléknak felel meg. — A közgyűlés, mint a hirdetések közt lévő meghívásból látható, f. é. febr. 25-re van kitűzve.

A bártfai takarékpénztár mult évi nyere-ménye 6036 frt 96 kr, mely összeg a 30000 frnyi részvénytöke 20%-tőljának felel meg.

Necrolog. F. hó 11-én Tóth Eleknét, szül. Mihalics Rózát, Mihalics Mihály, eperjesi székes-egyházi kanonok ur leányát ragadta el a halál. A boldogult még csak 20 éves volt s ifju életének tündökvész vetett kora véget. — F. hó 15. ns. Beukerth Berta kisasszony hunyt el hosszabb szenvedés után. — Komoróczon pedig f. hó 14-én ippi Bydeskúti József cs. kir. nyugalmazott főtörvényszéki bíró halt el élete 85-ik évében.

A gör.-kath. újév alkalmából az itteni hatóságok fejei s számos magánosok tisztelegtek dr. Tóth Miklós püspök ur ő méltóságánál. A polgármester ur felhasználta ezen alkalmat, hogy a város nevében köszönetet mondjon ő méltóságának a város szegényei javára tett nagylelkű adományáért.

A városi kórház javára az újév alkalmából befolyt kegyadományok összege 184 frt 40 krt tesz. Befolytak ezenkívül tépés- és vászonneműbeni adományok is.

Felemlítjük ez alkalommal, hogy a kórházban a mult év folyamán összesen 276 egyén részesült ápolásban.

Az eperjes-tarnowi vasút üzletbevételei 1878 évi december hóban 2535 szállított személy és 2058.4 tonna továbbított áru után 7155 ft 18 krt, s e szerint 1878-ban 22895 szállított személy és 18252.5 tonna továbbított áru után összesen 73153 frt 68 krt, tehát az 1877-ik év megfelelő időszakaihoz képest decemberben 3231 frt 16 krral, az egész évben pedig 12084 frt 3 krral többet tettek.

A székesfehérvári országos kiállítás végrehajtó bizottságának megkeresése folytán figyelemztetjük a kiállítási szándékozokat, hogy a helyek beosztásával foglalkozó bizottság működésének megkönnyítése céljából, bejelentéseiket február hó 15-ig eszközölni sziveskedjenek.

A bejelentések megtételének határideje márcsiuhó elsejéig terjed; az ezen határidőn túl bejelentett tárgyak elfogadása iránt — a mennyiben a tér engedi — a végrehajtó bizottság esetrelétre határoz. Egyuttal jelenthetjük, hogy újabb megállapodások szerint az állatkiállítás nem a tárlat berekesztéseig, hanem junius 2-től ugyan-ezen hó 7-ig fog tartatni.

Egy páratlan vakmerőséggel véghezvitt tolvajlásról irnak a dabreceni lapok. Egy emeletes ház falát multkor éjjel eddig még ismeretlen tetesek, aláásták és a háztulajdonos utcafelőli szobájából az utolsó darabig mindent elvittek, úgy, hogy csak a puszta falak maradtak hátra és dacára, hogy ez a lopás a hurcolkodás minden nehézségeivel és zajával lehetett összekötve, a házbéliek az egészről reggelig mit sem vettek észre.

Klasszikus adoma. Egy francia lap beszéli a következő adomát: Az megtörtént midőn a sabinai nőket elrabolták. Egy sabin férfi sokkal jobban busult többi társainál. Szomszédja már nem tudván elviseelni siránkozását, bosszuan szólítja meg: „Mit bántódot te jobban mint mi? Hiszen a mi feleségeinket is elrabolták.“ — „Igen ám,“ válaszolt a megszólított, — „ha úgy volna, de engem éppen az bánt, hogy az én feleségemet — nem rabolták el, mert otthon hagytam!“

TÁRCA.

PROLOG.

Irtá Lévay István. Az eperjesi kir. kath. főgymn. tápintézet javára f. é. január 7-én rendezett „Jótékonycélu estélyen“ szavaltá Faggyas Etelka urhölgy.

Esthomályban asztalánál
Ül az ifju elmerengve;
Nyugalom, csend körülötte,
Búbánattal szíve telve.

A tavaszi gyöngye szellő
Enyelegve száll be hozzá;
„Eredj, eredj, jó szellőcske:
Nincsen kedvem, nem érek rá...“

„Nem érek rá, nagy a gondom;
Vagy nem látod itt előttem
Ezt a könyvet, a betűket?
Én most ezekhez szegődtem.“

És az ifju lapoz, olvas,
El is merül mélyen, soká;
Arca pirul, szeme lángol,
Mit gondolhat, ugyan hová?!

Ah, im mozdul gyöngye ajka
S megered a szavak árja:
„Ide, ide szép tündérek,
Szívem rátok oly rég vára.“

Szomjuhozik ifju keblem,
Hévvél eped utánatok:
Ti hintetek rám harmatot,
Bálványaim csak ti vagytok.

Más a világ országokban,
Más ennek a kelő napja:
Fénysugára, tündöklése
A kétes éjt eloszlatja.

Kertje vonzó hívós árnyal,
Benne örök tavasz virul;
Édesebben zeng itt a dal
Szép tündérek ajkairul.

A kis csermely öröme hív,
Öröme a csalogánydal;
Megittasul, szívem lelkem,
Ha szél játszik itt az ággal.

Feltárlt itt énelöttem
A mult idők mohos képe,
Életet kap minden, a kit
A sors régen el-letépe.

Az óriások nagy szellemi
Mint küzdenek, majd mint győznek,
Mint ülnek a nagy diadalt,
Babért rájok miként tűznek.

Mint kergetik a vakságot
Messze, messze az örvénybe;
Mint kiáltják százan, ezren:
Hireteknek nem lesz vége.

Mindenfelé virradat kél:
Szép hajnal a lelkek mélyén;
Boldog ország, boldog a nép:
A sötétség elenyészvén... .

Én is megyek, vigyetek el,
Nagy szellemek, félistenek;
Vigyetek el: szívemet vágy,
Égő vágyak emésztik meg.“ —

És az ifju szárnyat öltne,
Már repülne, szélna messze;
Jaj de nincsen, ki segítsen,
És lankadva roskad össze.

Ottan leskel a szegénység
Fonnyadt arccal, síró szemmel.
„Hogy mehetnének, merre, hová?
Nyomor, inség lebilincsel.“ —

Oh de im a nap sugára
Kivillan a felhős égen,
A sugárból millió lesz
Előmölve völgyön, bércezen.

Majd az égnek szent kárpítja
Megnyil, mint a tüzes villám,
Vagy mint éjben, zivatarban
Vándornak a reménycsillám.

És felülről halkan csendül
Ércnél szebben, bájosabban:
„Bátorodjál, csüggedt gyermek,
Ne heverj a ronda porban.“

„Im itt küldöm angyalomat
A bőségnak szarujával:
El nem hagy ő, karjára fűz;
Hogy ha szenvedsz, megvigasztal.“

És az ifju lángra lobbán,
Ujra buzog, melle dagad,
Előre tör, dacol vésszel:
A jó angyal véle halad... .

Múlik idő, mulnak évek,
Az ifjuból férfiú lett,
Kilépett a csatatérre,
Hol küzdelem várja és tett.

Kilépett a csatatérre,
A világnak porondjárja,
Hol a vállra teher zúdul,
Sokszor vihar sodró árja.

És ő mindig azok közt állt,
Kik a honnak szent üdvéért
Sikra kelnek, viadalra,
Vagy ha kell, hát ontanak vért.

De azért el nem felelte,
Bármí gond gyötörte szívét:
Szent emlékként őrzötte a
Jó t e k o n y s á g szelíd képét.

uj szervezésnek kell történni stb. Ily viszonyok között nem érhető el, hogy rövid három, négy hó alatt annyira begyakoroltassék az ifjúság, hogy oly praecise énekeljen; mint pl. a svéd quartette. — Hogy a pályanyertes műben lehetett itt-ott hiba nem tagadom, de hogy általánosságban sikerülten adta elő a kar, mint valóban műkedvelő kar, ezt büszkén mondom ki az ifjúság nevében, mely szorgalommal csüng a művészet ez ágán is; a közönség józan része pedig buzditó elismeréssel fogadta az ifjak ez első nyilvános próbáját.

Hogy pedig X. ur tollát nem jó szándék, mondhatnám, megdöntöttség vezérelte, kitűnik abból, hogy az énekkarnak éppen azt a baklövését felelte el fölemlíteni, melyet ugyancsak Huber dalrindulójában követett volt el. Hát majd elmondom én. A trio második részét szintén ismételnie kellett volna a karnak, de a Tenor I. az indulót előlről kezdvén, a két bassus elhallgatott, míg a Tenor II. az odiosus rész ismétléséhez látott; e kis zavar alig tartott egy-két pillanatig. De midőn én magam is a Tenor I-et kezdtem forcírozni, csakhamar bejött az egész kar a rendes kerékvágásba. Ez hiba volt, de sem a választott darab, sem a tudatlanság nem okozta e hibát, hanem éppen maga a tudás; mert az ifjak tudási önértékben elbizakodtak, elszorakoztak; hogy is ne, mikor annyi csillogó szem ragyogott feléjük — s így történt a kizökkenés. Ha nem hiszi X. ur, tüzzön ki bármely órát, én összecsiszítom a kart, és elénekeltetem vele ön előtt kóta és próba nélkül, ha akarja, az első álomból felocsudva.

Jegyezze meg végül X. ur azt is, — s ezt különös figyelmébe ajánlom — hogy ily irányú ismertetésekkel a társadalmi szellem ellen vétkezünk; mert, ha a jótékony célok előmozdítására vállalkozó szellemi képességeket dorongokkal támadjuk meg, nemcsak, hogy a tehetségek fejlesztésének álljuk utját, de még azokat is visszariasztjuk a nyilvános fellépéstől, kik képességet éreznek magukban a keblökben elrejtve honoló művészi erőnek a nagy közönség előtt is kifejezést adhatni.

Ez válaszom. Megjegyzésül még azt, hogy az „Eperjesi Lapok“ ugyane számában a német rész egyik újdonsági rovata a hangversenyre vonatkozólag önnel merőben ellenkező kimerítő jelentést tartalmaz. Már most vagy X. urnak, vagy e rovatot készítőnek nem volt füle, de hogy ez utóbbi méltányosan referált, arról bizonyosságot szolgáltatott a jelen volt diszes közönség egyhangulag elismerő véleménye. *Lévay István.*

Eperjesi Széchenyi-kör.

A f. évi jan. 13-án Lasztkay László főgymnasiumi r. tanár tartott fölolvasást. Fölolvasásában, melyet a szép számu női s férfi közönség elejétől végig a legnagyobb figyelemmel s érdekel hallgatott, ezuttal „Eperjes sz. kir. város haditörténelmét tárgyalta a legrégebb időktől az 1711. év végeig. A buzgó fölolvasó bevezetéképre előre bocsajtá általában a falakkal s bástyákkal megerősített városok keletkezésének indokait, s ebből kiindulva következtetést vont Eperjes város keletkezésére illetőleg megerősítésére. Ezután eredeti oklevelekre hivatkozva részletesen ismerteté Eperjes hajdani erődítményeit s a helybeli céhegyesületek kiváltságleveleiből s régi jegyzőkönyveiből merített idézetek alapján földeríté Eperjes város egykori rendes őrseregének szervezetét. Ezen részletes leírás után tüzetesen sorolta föl mindazon alkalmakat, valahányszor a város ellenséges hadak támadásainak volt kitéve, Csák Máté korától vagyis

az 1308. évtől Bocskay István fejedelem korának befejeztéig vagyis az 1607. évig. Minden egyes támadást s körülzárólast s az ellenfelekkel esetleg megkötött egyezséget eredeti okmánymások fölolvásával igazolt az előadó. Szerző fölolvasásának folytatása f. hó 20-án leend ismét esti 6 órakor; s ezen fölolvasást is, mint reméljük, kevesen fogják a kör tagjai közül elmulasztani annál is inkább, mert Bethlen Gábor, I. Rákóczy György s Thököly Imre korát fogja ecsetelni buzgó szerzőnk s fölolvasónk.

Fragopoliana.

II.

A „Széchenyi-kör védelme“ című, e lapok utolsó számában megjelent cikkre válaszként a hallgatóság rövidke szeretnénk lenni, ép az abban felhozott indokoknál fogva, mert salus rei publicae suprema lex esto. — Ha mint a hivatkozott cikk érdemes írója állítja, körünknek „még igen sok akadályt kell leküzdenie, míg teljesen megszilárdul“; ha a kör igazgató választmányát egyedül ideiglenes méltányossági szempontok iudították arra, hogy a minapi műestély rendezőjének közreműködését följajánlotta, — ha tekintetbe vesszük, hogy a helybeli kisvárosi közönség nagyobb része a sajtó nyilatkozatai iránt még igen kezdetleges érzékenységgel viseltetik, s ennél fogva rozsz szolgálatot tennék a Széchenyi-körnek, ha az évi jelentés közzététele előtt a germanizálási kérdés felett ez idő szerint nem oportun vitát idéznék elő, a közös mindnyájunk által megvédeni ohajtott ügy érdekében jobbnak tartjuk azt most hallgatással mellőzni, már különösen azért is, mert bizalomteljesen reméljük, hogy annak, ki közművelődési körünket létre hozta, sikerülni is fog annak működését a kellő hazafias irányban tartani.

Említett cikk érdemes írójának azon megjegyzésére, miszerint különösnek tartja, hogy e jelenség felett éppen azok nyilatkoznak legtöbbször, kik még rövid idő előtt majdnem kizárólag német cikkeket közöltek e lapban, válaszom, a mennyiben az reám vonatkozik, csak az: hogy a mit ezen és más lapok számára német nyelven irtam, az a német olvasó közönség számára volt írva, — nem birván szent Bernát tehetségével, a ki a német falusi népnek deákul prédikálva is érthetővé tudta magát tenni. *Publicola Junius.*

Különfélék.

Majer Gyula ur hangversenye. A Széchenyi-kör tagjai mult vasárnap rendkívüli műelőzetben részesültek.

Dr. Munk orvos ur körükröli szives emlékezése folytán alkalmunk volt Liszt egy jeles tanítványát, itt történetesen időző Majer Gyula ur hezánkfiát műremek zeneszerzemények előadásában hallani.

A műsorozat következő volt;

1. Bach: Chromatische Fuge. 2. Schuman: Fis-moll Sonate. 3. Chopin: Ballade. 4. Liszt: Rigoletto Paraphrase.

Mind a négy itt még nem hallott zeneszerzemény nagy művészi tökélyvel, költői felfogással, ritka technikával s elragadó bensőséggel volt előadva. *P. J.*

Az Eperjesi Bankegylet mult év december 31-én készült mérlege a felügyelő bizottság által

megvizsgálva 38540 frt 22 kronyi hasznót tüntet ki, mely nyercemény részvényenként 15 frnyi osztaléknak felel meg. — A közgyűlés, mint a hirdetések közt lévő meghívásból látható, f. é. febr. 25-re van kitűzve.

A bártfai takarékpénztár mult évi nyerceménye 6036 frt 96 kr, mely összeg a 30000 frnyi részvénytöke 20%-tőljának felel meg.

Necrolog. F. hó 11-én Tóth Eleknét, szül. Mihalics Rózát, Mihalics Mihály, eperjesi székes-egyházi kanonok ur leányát ragadta el a halál. A boldogult még csak 20 éves volt s ifju életének tündökvész vetett kora véget. — F. hó 15. ns. Beukerth Berta kisasszony hunyt el hosszabb szenvedés után. — Komoróczon pedig f. hó 14-én ippi Bydeskúti József cs. kir. nyugalmazott főtörvényszéki bíró halt el élete 85-ik évében.

A gör.-kath. újév alkalmából az itteni hatóságok fejei s számos magánosok tisztelegtek dr. Tóth Miklós püspök ur ó méltóságánál. A polgármester ur felhasználta ezen alkalmat, hogy a város nevében köszönetet mondjon ó méltóságának a város szegényei javára tett nagylelkű adományáért.

A városi kórház javára az újév alkalmából befolyt kegyadományok összege 184 frt 40 krt tesz. Befolytak ezenkívül tépés- és vászonneműbeni adományok is.

Felemlítjük ez alkalommal, hogy a kórházban a mult év folyamán összesen 276 egyén részesült ápolásban.

Az eperjes-tarnowi vasut üzletbevételei 1878 évi december hóban 2535 szállított személy és 2058.4 tonna továbbított áru után 7155 ft 18 krt, s e szerint 1878-ban 22895 szállított személy és 18252.5 tonna továbbított áru után összesen 73153 frt 68 krt, tehát az 1877-ik év megfelelő időszakaihoz képest decemberben 3231 frt 16 krral, az egész évben pedig 12084 frt 3 krral többet tettek.

A székesfehérvári országos kiállítás végrehajtó bizottságának megkeresése folytán figyelemztetjük a kiállítási szándékozókot, hogy a helyek beosztásával foglalkozó bizottság működésének megkönnyítése céljából, bejelentéseiket február hó 15-ig eszközölni sziveskedjenek.

A bejelentések megtételének határideje márcsiuhó elsejéig terjed; az ezen határidőn túl bejelentett tárgyak elfogadása iránt — a mennyiben a tér engedi — a végrehajtó bizottság esetrelétre határoz. Egyuttal jelenthetjük, hogy újabb megállapodások szerint az állatkiállítás nem a tárlat berekesztéseig, hanem június 2-től ugyan-ezen hó 7-ig fog tartatni.

Egy páratlan vakmerőséggel véghezvitt tolvajlásról irnak a dabreceni lapok. Egy emeletes ház falát multkor éjjel eddig még ismeretlen tettesek, aláásták és a háztulajdonos utcafeleli szobájából az utolsó darabig mindent elvittek, úgy, hogy csak a puszta falak maradtak hátra és dacára, hogy ez a lopás a hurcolkodás minden nehézségeivel és zajával lehetett összekötve, a házbéliek az egészből reggelig mit sem vettek észre.

Klassikus adoma. Egy francia lap beszéli a következő adomát: Az megtörtént midőn a sabinai nőket elrabolták. Egy sabin férfi sokkal jobban busult többi társainál. Szomszédja már nem tudván elviselni siránkozását, bosszusan szólítja meg: „Mit bántódot te jobban mint mi? Hiszen a mi feleségeinket is elrabolták.“ — „Igen ám,“ válaszolt a megszólított, — „ha úgy volna, de engem éppen az bánt, hogy az én feleségemet — nem rabolták el, mert otthon hagytam!“

TÁRCA.

PROLOG.

Irtá Lévay István. Az eperjesi kir. kath. főgymn. tápintézet javára f. é. január 7-én rendezett „Jótékonycélu estélyen“ szavaltá Faggyas Etelka urhölgy.

Esthomályban asztalánál
Ül az ifju elmerengve;
Nyugalom, csend körülötte,
Búbánattal szíve telve.

A tavaszi gyöngye szellő
Enyelegve száll be hozzá;
„Eredj, eredj, jó szellőcske:
Nincsen kedvem, nem érek rá...“

„Nem érek rá, nagy a gondom;
Vagy nem látod itt előttem
Ezt a könyvet, a betűket?
Én most ezekhez szegődtem.“

És az ifju lapoz, olvas,
El is merül mélyen, soká;
Arca pirul, szeme lángol,
Mit gondolhat, ugyan hová?!

Ah, im mozdul gyöngye ajka
S megered a szavak árja:
„Ide, ide szép tündérek,
Szívem rátok oly rég vára.“

Szomjuhozik ifju keblem,
Hévvél eped utánatok:
Ti hintetek rám harmatot,
Bálványaim csak ti vagytok.

Más a világ országokban,
Más ennek a kelő napja:
Fénysugára, tündöklése
A kétértelmű éjszaka.

Kertje vonzó hívós árnyal,
Benne örök tavasz virul;
Édesebben zeng itt a dal
Szép tündérek ajkairól.

A kis csermely öröme hív,
Öröme a csalogánydal;
Megittasul, szívem lelkem,
Ha szél játszik itt az ággal.

Feltárl itt énelöttem
A mult idők mohos képe,
Életet kap minden, a kit
A sors régen el-letépe.

Az óriások nagy szellemi
Mint küzdenek, majd mint győznek,
Mint ülnek a nagy diadalt,
Babért rájok miként tűznek.

Mint kergetik a vakságot
Messze, messze az örvénybe;
Mint kiáltják százan, ezren:
Hireteknek nem lesz vége.

Mindenfelé virradat kél:
Szép hajnal a lelkek mélyén;
Boldog ország, boldog a nép:
A sötétség elenyészvén... .

Én is megyek, vigyetek el,
Nagy szellemek, félistenek;
Vigyetek el: szívemet vágy,
Égő vágyak emésztik meg.“ —

És az ifju szárnyat öltne,
Már repülne, szólna messze;
Jaj de nincsen, ki segítsen,
És lankadva roskad össze.

Ottan leskel a szegénység
Fonnyadt arccal, siró szemmel.
„Hogy mehetnék, merre, hová?
Nyomor, inség lebilincsel.“ —

Oh de im a nap sugára
Kivillan a felhős égen,
A sugárból millió lez
Előmölve völgyön, bércezen.

Majd az égnek szent kárpítja
Megnyil, mint a tüzes villám,
Vagy mint éjben, zivatarban
Vándornak a reménycsillám.

És felülről halkan csendül
Ércnél szebben, bájosabban:
„Bátorodjál, csüggedt gyermek,
Ne heverj a ronda porban.“

„Im itt küldöm angyalomat
A bőségek szarujával:
El nem hagy ő, karjára fűz;
Hogy ha szenvedsz, megvigasztal.“

És az ifju lángra lobbán,
Ujra buzog, melle dagad,
Előre tör, dacol vésszel:
A jó angyal véle halad... .

Műlik idő, mulnak évek,
Az ifjuból férfiú lett,
Kilépett a csatatérre,
Hol küzdelem várja és tett.

Kilépett a csatatérre,
A világnak porondjára,
Hol a vállra teher zúdul,
Sokszor vihar sodró árja.

És ő mindig azok közt állt,
Kik a honnak szent üdvéért
Sikra kelnek, viadalra,
Vagy ha kell, hát ontanak vért.

De azért el nem felelte,
Bármí gond gyötörte szívét:
Szent emlékként őrzötte a
Jó t e k o n y s á g szelíd képét.

Eperies, am 17. Jänner.

In einer vorigen Nummer unseres Blattes haben wir berichtet, daß die Repräsentanz die Regelung des Bettelwesens ins Auge gefaßt und behufs Ausarbeitung eines entsprechenden Statutenentwurfes eine Commission eingesezt hat, welche der ihr gewordenen Aufgabe bereits auch nachgekommen ist.

Die Grundzüge des Entwurfes haben wir ebenfalls schon kennzeichnet und wollen wir bei dieser Gelegenheit dieselben in der Kürze so darstellen, wie sie sich nach den vom Magistrat proponirten Modifikationen, beziehungsweise Ergänzungen, gestalten werden.

Zweck des zu schaffenden Statutes ist der, daß jedem städtischen Einwohner die Möglichkeit geboten werde, sich von der lästigen Plage des Bettelwesens zu befreien.

Da die Zahl der Bettler sich ungefähr auf 54 beläuft und es außerdem im Armenhause untergebrachte gänglich Mittellose gibt, die nicht in der Lage sind persönlich zu betteln, so wird die beim Stadthauptmannamte, wenigstens dreimonatlich im Voraus einzuzahlende Ablösungs-Taxe in so einer Summe festgestellt, daß dieselbe dem bisher einzelweife gespendeten Almosen entsprechend, und genügend sei, um zum Theile auch an die im Armenhause untergebrachten Bettler vertheilt werden zu können.

Diesem Einwohner, die sich durch Einzahlung der erwähnten Summe von der Bettelplage ablösen, erhalten eine am Wohnungs-Eingange anzubringende Tafel — als Warntafel — für die Bettler, denen es unter Androhung strenger Strafen untersagt sein wird, solche Wohnungen zu betreten.

Jene Einwohner, die sich der durch die ins Leben zu rufenden Maßregeln gebotenen Vortheile nicht theilhaftig machen, werden von den concessionirten Bettlern nach wie vor heimgesucht.

Um aber etwaigen Ueberschreitungen leichter vorbeugen und — falls solche geschehen sind — denselben leichter auf die Spur kommen zu können, werden die concessionirten Bettler mit fortlaufenden Nummern versehen, wodurch die Cruirung der Thäter wesentlich erleichtert wird.

Dies sind im Kurzen jene Cardinalpunkte, die dem neuen Statute zu Grunde liegen werden. Die Regeln der Anwendung und Durchführung und namentlich die Manipulation, sind eine interne Sache, auf deren Gestaltung die Praxis maßgebend sein wird.

Der Entwurf gelangt bei Gelegenheit der nächsten Repräsentantensitzung zur Verhandlung und ist zu hoffen, daß derselbe mit den in Vorschlag gebrachten Modifikationen angenommen werden wird.

Von dem Näheren wird das Publikum seinerseits auch im Wege dieses Blattes entsprechenderweise die nöthigen Verständigungen erlangen und dürfte es kaum zu bezweifeln sein, daß durch dieses Statut einem fühlbaren Uebelstande abgeholfen sein wird.

Eperies, den 14. Jänner 1876.

Der ihr. Frauenverein hier, zu den ältesten Instituten dieser Gemeinde zählend, erfreut sich durch seine gute Verwaltung, und noch mehr durch seine humane, nach vielen Richtungen hin im patriotischen und philanthropischen Geiste wirkende Thätigkeit aller Sympathien die er in so hohem Maße verdient.

Am 12. Jänner d. J. fand in der Wohnung der Vicepräsidentin Frau Cäcilie Austerlis die übliche Jahresversammlung des Vereines statt, zu der eine bedeutende Anzahl von Mitgliedern mit eier Pünktlichkeit eintrafen die von deren Gemein- und Wohlthätigkeitsinn bereitetes Zeugnis gab. Die wackere Präsidentin Frau Theresia Adler eröffnete mit einigen freundlichen Begrüßungsworten die Sitzung, und nachdem sie dem allgemein getheilten schmerzlichen Gefühl über dem, im vergangenen Jahre durch Ableben erlittenen Verlust eines überaus schätzbaren Mitgliedes der gottseligen Frau Ernestine Winter wehmüthigen Ausdruck gab, erfolgte die Berichterstattung über Wirksamkeit und Vermögensstand des Vereines.

Da hatte man Gelegenheit die mannigfachen und vielgestaltigen Erscheinungen des menschlichen Glends und der Lebensnoth kennen zu lernen; und allen diesen verschiedenen Wunden ist der genannte Verein mit seinen heilenden Linderungsmitteln menschenfreundlich entgegen gekommen. Außer den normalen Herbst- und Frühlingsertheilungen an Arme und Dürftige erhielten noch Kranke und Wöchnerinnen Unterstützungen zu ihrer Wiederherstellung und Stärkung, ein verwaistes Kind vollständige Verpflegung, eine arme Braut Ausstattungsbeitrag, fleißige Schüler Stipendien, die Familien der Mobilisirten Subventionsbeitrag u. dgl.

Wenn wir der wahrhaft segensreichen Thätigkeit des ihr. Frauenvereines gedachten, dürfen wir auch nicht unerwähnt lassen, daß der Verein durch Einwirkung ungünstiger Zeitverhältnisse, im abgelaufenen Jahre den Reservefond vollends in Anspruch nehmen mußte, um all die Anforderungen, die an seine Casse herantraten, wenn auch nur in mäßiger Weise befriedigen zu können, und dieser Umstand ist es, der uns veranlaßt diesen Verein allen Menschenfreunden zu werththätiger Unterstützung auf's Wärmste zu empfehlen.

Correspondenzen.

Zeben, den 14. Jänner 1879.

Die hier am 8. d. M. abgehaltene Dilettantenvorstellung ist zu unserer vollkommnen Zufriedenheit ausgefallen und freut es uns, daß unsere Jugend trotz vieler Schwierigkeiten in dieser Beziehung gediegene und rasche Fortschritte macht; besonders aber daß sie uns

genüßreiche Abende bietet, und sind wir der Energie des Herrn Zajczay Dank schuldig, der alles Mögliche anbietet, um nur unserem Städtchen den guten Ruf einer gemüthlichen Gesellschaft verschaffen zu können.

Unter den Mitwirkenden haben die Damen Jrl. Roskoványi und Nieger Jenny ihnen zugetheilten Rollen meisterhaft entsprochen; die Herren Zajczay, Roskoványi, Clerl und Prabeczy bewiesen in ihrem Spiele Fertigkeit und Fleiß, nichtdestoweniger verdienen Frau Zajczay, Jrl. Karolyi, die Herren Schlesinger, Bohuczky und Gijelt vollste Anerkennung, nur möchten wir sie bitten uns öfters Gelegenheit zu geben ihr Spiel zu betrachten, um eine vollkommene Kritik über die Ausführung der ihnen zugetheilten Rollen fällen zu können.

Nach der Vorstellung wurde bis 6 Uhr Morgens getanzt, und hat sich so manches Auge an den schönen Gestalten ergötzt, die durch seine Toiletten, besonders des Fremdlings Aufmerksamkeit erregten.

Erwähnenswerth ist noch, daß Herr Roskoványi Lajos den Cotillon, welcher beinahe 2 1/2 Stunden wahrte, arrangirte und auch hierin sein Talent darzuthun Gelegenheit hatte.

L. Z.

Tagesneuigkeiten.

Offiziers-Kränzchen. Das löbliche k. k. Offiziers-Korps der hiesigen Garnison veranstaltet im großen städtischen Saale drei gemüthliche Tanzkränzchen, welche am 22. Jänner, ferner am 5. und 19. Februar d. J. stattfinden werden.

Die Einladungen sind bereits versendet worden. Etwaige Ansprüche, welche aus Versehen unberücksichtigt blieben, können bei dem Comité-Mitgliede Herrn Hauptmann v. Pachter geltend gemacht werden.

Die Damen werden natürlich wieder einmal gebeten, in einfachen Toiletten erscheinen zu wollen. — Ob diesmal mit besserem Erfolge als bisher, das wird sich freilich erst zeigen.

Der Fasching. Die hiesige Schuhmacher-Jugend veranstaltet am 26. Jänner und die Schneider-Jugend am 2. Februar d. J. eine Tanzunterhaltung. Beide Unterhaltungen werden im kleinen Saale des „schwarzen Adlers“ stattfinden.

Die Szóvárer freiwillige Feuerwehr veranstaltet nächsten Samstag am 25. d. M. eine gemüthliche Tanzunterhaltung, welche mit einem Tombola-Spiel verbunden sein wird. Die Unterhaltung wird in den geräumigen Localitäten des „Profanska“-Gasthauses stattfinden und fließen zur reichhaltigen Ausstattung des Tombola-Spieles — wie wir vernehmen — noch immer zahlreiche Beiträge ein.

Eintritt 30 kr., ein Loos 10 kr.

Aus Zeben. In unserer Nachbarstadt Zeben werden die Unteroffiziere des 5. Bataillons des 67. Inf.-Regiments geschlossen Kränzchen veranstalten, welche im dortigen städtischen Rathhause stattfinden werden.

Unseren Zuckerbäckereien und Lebereien bietet sich jetzt die beste Gelegenheit, kleine Criparrnisse zu machen. Seit nämlich der Circus in unserer Stadt verweilt, brauchen sie nicht auf Wispblätter zu pränumeriren, den die Anschlagzettel des Circus sind so wipig stylisirt und enthalten zumeist in wenigen Zeilen eine solche Fülle glücklicher Einfälle, daß jene vorläufig entbehrlich erscheinen. Wir bemerken noch, daß heute wieder eine „Extra-Gala-Parforce-Vorstellung“ stattfinden wird.

Ginst und jetzt! Herr Professor Laßtólay, der bereits seit mehr als einem Jahr mit anerkennenswerthem Eifer an einer Monographie der Stadt Eperies arbeitet, ist in seinem Werk schon weit fortgeschritten und hat im „Széchenyi-för“ lezthin ein sehr interessantes Kapitel seiner Studie, die Geschichte der Wehrverhältnisse unserer Stadt zum Gegenstand einer Vorlesung gemacht.

Der Herr Professor verlas unter Anderm ein im städtischen Archive befindliches Inventar sämmtlicher Kriegsgeräthchaften und Waffen, über welche Eperies im 16. Jahrhunderte verfügte.

Hieraus ist ersichtlich, daß sämmtlichen Jünsten und Innungen die Verpflichtung oblag, je eine der zahlreichen Bastionen zu vertheidigen, mit denen der Befestigungsring der Stadt versehen war. — Daher stammen die Benennungen: „Schneiderturm, Schusterthurm“ etc.

Das Inventar ist sehr genau gehalten und dehnet sich selbst auf die geringsten Kriegsgeräthchaften aus. Bemerkenswerth finden wir, daß sich zu jener Zeit auf den Wällen von Eperies nicht weniger als 40 Geschütze befanden, außerdem eine ganz stattliche Anzahl Feldschlangen, Falkonetts, Hellebarden, Spieße, weiße und schwarze Rüstungen, Sturmhüte, Helme, Morgensterne, Partisanen und sehr zahlreiche Pulverfässer.

Interessant ist eine an eine der Innungen ergangene Weisung des Magistrates, daß man mit den Waffen vorsichtig und bedächtig umzugehen habe, indem die Waffen „gefährlich“ seien.

Sämmtliche Armaturen wurden auf Befehl der Königin Maria Theresia nach Ofen geschafft, bei welcher Gelegenheit es sich herausstellte, daß deren Gewicht über 700 Centner betrug. Wohin dieselben hierauf gelangten ist unbekannt. Wahrscheinlich dürften manche dieser Alterthümer die Museen der jenseitigen Reichshälfte zieren.

Wie aus diesem Bruchstücke zu schließen ist, wird das Werk des Herrn Professors Laßtólay Allen sehr erwünscht sein, die sich für die bewegte Vergangenheit unserer Stadt interessieren.

Die Gishahn ist heuer ebenio belebt, wie in den Vorjahren. Namentlich ist dies jeden Samstag und Sonntag der Fall.

Ein kaltblütiger Selbstmörder. Am 7. d. war — wie „Magyar Lapok“ erzählen — ein armes Bäuerlein im Bereger Komitat in den Wald um Holz gefahren. Dabei stürzte das eine Pferd und verendete. Der Bauernknirps, als er sah, daß alle seine Bemühungen, die Schindmähre wieder auf die Beine zu bringen, vergeblich blieben, sagte phlegmatisch: „Steht nicht mehr auf, Pefjo? Nun denn leg' auch ich mich nieder und wir ruhen Beide aus.“ Damit ging er nachhause. „Weib, rief er, dort angelangt, gib den Strang her!“ — „Wozu denn?“ — „Ich will mich aufhängen.“ Natürlich hatte das Weib besseres zu thun, als ihm diesen Wunsch zu erfüllen. „Gut, sagte der Mann, am Stadtbrunnen ist ein Strick, der wird's auch thun“ und ging fort. Nach einer Weile kam er zurück und schloß sich in die Kammer ein. Sein Weib, nichts Gutes ahnend, rief hinein: „Mann, was machst Du denn?“ — „Leb' wohl, Alte, ich werde gleich fertig sein!“ rief der Mann kaltblütig zurück. Als nun die Frau an der Thüre zu rütteln begann und bestig verlangte, er solle aufmachen, rief er: „Daß Dich... nicht einmal ruhig sterben soll man dürfen!“ Das waren seine letzten Worte, denn als die geängstigte Frau die Nachbarn herbeigeht hat und diese die Thür aufsprengeten, war er schon ein stiller Mann. Da sage nun Einer, daß das englische Phlegma nicht auch bei dem ungarischen Bauer anzutreffen sei.

Eine vertagte Hinrichtung. Die Rogkrankheit unter den ararischen Pferden hat einem Menschen für mehrere Tage oder Wochen das Leben gerettet. In Bekprim sollte ein Delinquent gehängt werden und der Budapester Scharfrichter Rogarek wurde zur Vollziehung der Hinrichtung telegraphisch dahin berufen. Nun aber traf K., der eben mit dem Reulen der rokrankten Pferde beschäftigt war, das Malheur, daß eines der Thiere plötzlich aufsprang und ihn mit den Vorderfüßen an Kopf und Rücken ziemlich erheblich verlegte. In Folge dessen mußte K. ablagen und da er der einzige Scharfrichter in Ungarn ist, so wurde die Hinrichtung verlagt.

Ein originelles Bittgesuch an den König wird im „Bekprim“ veröffentlicht:

Ein Bürger des Bekprimer Komitats, welcher als Einjährig-Freiwilliger den bosnischen Feldzug mitgemacht, hat nach seiner Rückkehr eine Petition an Se. Majestät gerichtet, in welcher er nichts Geringeres verlangt, als daß Se. Majestät ein an tausend bis zwölfhundert Joch umfassendes, herrenloses Besitzthum, gegenüber von Alt-Gradiska, entlang der Heerstraße von Verbit gegen Banjaluka, sowie das in der Dorf-Gemarkung Glasnice, an beiden Ufern der Verbas liegende, herrenlose Besitzthum mit allen Wasser und Ufer-Gerechtigkeiten ihm als königliche Dotation mit allen Rechtsfolgen zu verleihe geruhe. In der Motivirung des Gesuches wird das Hauptgewicht auf den Umstand gelegt, daß auf bosnische Besitzverhältnisse unsere zu Recht bestehenden Gesetze nicht anzuwenden seien, ergo bezüglich der Immobilien bis zur zweckentsprechenden Regelung der Besitzverhältnisse unsere alten, avitischen Gesetze Anwendung finden müssen. Nach diesen letzteren aber fallen die Güter von Aufrihrern, welche gegen des Königs Majestät oder gegen die heilige Krone mit Waffengewalt sich erheben, der Krone heim und unterliegen der königlichen Verleihung an andere verdienstvolle, getreue Staatsbürger.

Neue Musikalien. Im Verlage von Táborzsky & Parsch in Budapest ist neu erschienen: „A sárka csikó“, Csárdás von Németh. Annyi tenger csillag. — Hej gazd' uram. — Ne menj el. — Barna legény. (Csak egy kicsit hamis vagyok.) Tarka kendőd. Preis 60 fr.

Nach Serajevo!

Tagebuch-Blätter.

Von Dr. G. Sztelho L. I. Oberarzt in Serajevo.

(Fortsetzung.)

In Han-Compagnie hatte ich in Bosnien zum ersten Male Gelegenheit Privatpraxis auszuüben, da eine Bosniakin mich zu ihrem frankten Manne bat. — Nachdem ich denselben untersucht und mit Medicamenten aus meiner Tasche versehen, überreichte er mir titulo honorarii einen schönen Apfel und überschüttete von seiner Gattin trefflichst unterstützt mich, meine Kinder und Entel mit einem solchen Schwall von Segenswünschen, daß ich eiligst das Weite suchte. — Ich muß noch nachträglich gestehen, daß der Apfel gut war, wenn aber der 2-te und 3-te Theil der Segenswünsche nicht besser in Erfüllung gehen sollte als der erste, so möchte ich mir derartige Honorare in Zukunft ernstlich verboten haben.

In Han-Compagnie trennte ich mich von meinem Gefährten, der von hier nach Travnik abbog und fuhr d. h. ging zu Fuße, auf immer grundlos werdenden Wegen, neben meinem Wagen einher bis Busovaca, den nächstfolgenden Tag von hier bis Kiseljak. Doch war es meinen armen Thieren nicht vergönnt, diesen berühmten bosnischen Badeort zu erblicken, da Kicsi 4 Stunden vor Kiseljak das Zeitliche segnete, weswegen ich allein dahin wandern und einen Vorspann um mein auf der Straße gebliebenes Gepäck senden mußte. Kiseljak besitzt eine sehr schön gefaßte, ziemlich stark sprudelnde Mineralquelle, (dem Geschmacke nach wahrscheinlich ein kohlenaurer Eisensäuerling) die sich eines weitverbreiteten Rufes erfreut. Neben der

Quelle befindet sich ein kleines, ganz aus Eisenblech erbautes Badehaus, mit 5 Cabinen, in denen jedoch leider weder Bannen noch ein Bassin zu finden war. Auch sah ich hier die ersten Hotels in Bosnien und zwar zwei, ziemlich große und schöne, deren eines neben der türkischen noch folgende originelle deutsche Aufschrift trägt: „Des Zuckerbäcker Ali Aga sein Hotel hier bekommt man gut zu essen und gerste die Gäste werden zufrieden sein,“ wobei ich bemerken muß, daß unser Biedermann unter „gerste“ wahrscheinlich „Gerstentrant“ verstand. Nachdem der Zuckerbäcker Ali Aga jedoch vor den Kriegstürmen geflohen und sein Hotel durch das Feldspital Nr. 15 occupirt wurde, so mußte ich anstatt des „guten Essen“ und der räthelhaft-geheimnißvollen „gerste“ — da die Collegialität meiner hiesigen Collegen sich nicht bis zu einer Einladung zum Nachtmahl erstreckte — für diesmal nur mit einer, in der Spitalküche eingenommenen und etwas dünnen Suppe vorlieb nehmen.

Venio nunc ad fortissimum. Zwischen Kiseljat und der nächsten Station Blazuj erhebt sich ein hoher Berg, Kobilja Glava genannt, — ein Name, bei dessen Nennung jeder noch so hartgefottene Trainisoldat, sich mit Schaudern bekrönt. Alles was über den Zustand der über den genannten Berg führenden Straße in den Zeitungen geschrieben wurde ist ebenso wie die, eine Besserung bezweckenden wackelnden unausgesetzten Arbeiten unserer wackeren Genie-Truppe, vergebliche Liebesmühe geblieben. Kein Christenmensch kann sich eine auch nur annähernd zutreffende Vorstellung von dieser wahrhaftigen Höllenstraße bilden, weswegen ich mich auch nur auf die Erwähnung dessen beschränke, daß die Pferde bis über die Knie, die halbleeren Wagen aber bis an ihre Aren in den zähen Lehmboden der zu einem großen Grabe der „Fuhrweiser“-Stiefeln ward — einfanden, — sowie dessen, daß die Colonne mit der ich reiste, (60 vierpännige Wagen) volle 2 Tage brauchte, um unter unnenbaren Anstrengungen über den Berg zu gelangen. Natürlich zog ich es abermals vor zu Fuße zu gehen, überließ Burden, Gepäck und Wagen ihrem Schicksal und langte nach tüchtigem Marich noch denselben Abend in Blazuj an, wo ich bei einer in der Villa Fazly Pascha's untergebrachten Genie-Abtheilung die gastliche Aufnahme fand. Ein liebenswürdiger Mahnenleutnant stellte mir anderen Tages eines seiner Pferde zur Verfügung und so hielt ich denn, am 12 Tage dieser an Strapazen und Entbehrungen so überreichen Reise, gegen Mittag, wohl-gemuth und mit dem angenehmen Gefühle, das Schlammste glücklich überwunden zu haben, meinen geräuschlosen Einzug in die Hauptstadt Bosniens. — Bosna-Seraj — die Perle Bosniens — wie es von den Eingeborenen stolz genannt wird entspricht auch, aus der Ferne betrachtet den Erwartungen, die man auf Grund eines so schmeichelhaften Epitheton's zu hegen berechtigt ist, gewißlich in hohem Maße. Nicht leicht kann ein reizender Anblick gedacht werden, als welchen die einen Halbtreis beschreibende Felsenkette, mit dem zu ihren Füßen ausgebreiteten Häusermeer bietet. Die zahlreichen Minarets, mit ihren in der Sonne glitzernden Nischen, die ausgedehnten und die Stadt gleichsam krönenden Befestigungen und Citadellen, tragen nicht wenig dazu bei, das Malerische dieses Anblickes zu erhöhen. — Allein hat man einige Schritte in der Stadt selbst gethan, so wird durch den unvermeidlichen Schmutz und Koth in den engen und winkligen Gassen, durch die elenden baufälligen Häuser mit den primitiven Läden und noch primitiveren Waarenlagern, alle und jede Illusion grausam vernichtet. Das sich bis hoch auf die Berge ausbreitende, angeblich 60,000 Einwohner zählende Serajevo besitz — so unglücklich es auch klingt — außer der schönen griechischen Kirche, den Konak in welchem der Kommandirende sein Hauptquartier aufgeschlagen, der großen Kaserne und dem türkischen Militärspital (jetzt Feldspital Nr. 36), sowie der einstigen Militärakademie (in welcher wir einen Theil des Feldspitals Nr. 3 befriedigend untergebracht haben) und den Consulatsgebäuden, kein einziges, nur halbwegs europäisch zu nennendes Gebäude. Die Häuser beinahe ausschließlich aus Holz- und Lehmwandungen bestehend, befinden sich meistens in einem derartig baufälligen Zustande, daß es unbegreiflich erscheint, wie sie nur dem geringsten Sturme Widerstand leisten können, besonders wenn man den wirklich fatalistischen Leichtsinne, mit welchem die Gebäude hierzulande sozusagen in der Euf und ohne jegliche Fundamente gebaut werden, wie wir dies auch an unserem Spital zu erfahren leider Gelegenheit hatten, kennen lernt. Der Baustyl — wenn von einem solchen die Rede sein kann — ist immer und im ganzen Lande derselbe. Eine wohlthätige Abwechslung bringen die zahlreichen Moscheen, deren ich aus der Citadelle selbst 50 zählte in dieses traurige Einerlei. Die meisten sind aus Stein aufgeführt, besitzen eine mit Blech gedeckte Kuppel und sind im Inneren mit schrecklich geschmacklosen, grellen, geradezu kindisch gehaltenen Arabesken, Blumen, lineare Abbildungen anderer Moscheen und Koranprüchen geschmückt. Eine schöne mohamedanische Sitte ist es, daß neben jeder Moschee sich eine Brunnenleitung befindet, welche in den Höfen der größeren Moscheen oft sehr schöne, von mächtigen Linden beschattete und im Umkreis mit Bänken versehene Springbrunnen speist. Ein merkwürdiger, ebenso pietätvoller als unhygienischer Gebrauch ist die allgemeine Benutzung der Moscheenumgebungen zu Begräbnisstätten; ebenso befinden

* Die im Hofe der später zu erwähnenden Begova Djamiya befindliche schöne Linde, soll angeblich einem von Mahomed's Grabe gepflanztem und durch Pilger hiehergebrachten Zweiglein entsprossen sein.

sich auch die großen Armenfriedhöfe auf einzelnen freien Plätzen inmitten der Stadt, ja auch in den Gassen diente jedes noch so kleine freie Plätzchen derselben Bestimmung, bis Br. Philippovic die Bestattung innerhalb der Stadt, strengstens untersagte. (Fortsetzung folgt.)

Fruchtpreise vom 17. Jänner 1879.

Roggen per 100 Kilogr.	fl.	5.25	5.75
Weizen „ 100 „	„	7.—	8.—
Gerste „ 100 „	„	5.25	6.50
Hafer „ 100 „	„	3.—	3.75
Rais „ 100 „	„	—	—
Erbisen „ 100 „	„	6.—	8.—
Linsen „ 100 „	„	5.—	8.—
Risolen „ 100 „	„	6.50	7.50
Erdäpfel „ 100 „	„	1.50	—

Die in Ofen am 11. Jänner gehobene Zahlen

51, 27, 35, 60, 9.

Die nächste Ziehung ist am 25. Jänner 1879.

Die in Prag am 15. Jänner gehobenen Zahlen:

81, 84, 30, 75, 22.

Die nächste Ziehung ist am 29. Jänner 1879.

Felölös szerkesztő: *Kyss Géza.*

Kiadó-tulajdonos: *Az Eperjesi Bankgyelet.*

Verpachtung.

Mein Gutsantheil in Herhej an der Tapoly gelegen, enthaltend 200 Joch Feld incl. Weide bin ich willens vom 1. April a. c. in Pacht zu geben. Auskunft erteilt Makay Pál in Seben und Johann Breitkopf in Lapispatak.

Makay Josef,
Herhej, letzte Post Kurima.

Vizitations-Kundmachung.

Von Seite der **Ungarischen Hypotheken- und Industrie-Bank** wird hiemit bekannt gemacht, daß die seiner Zeit bei diesem Institute verpfändeten, unten verzeichneten Pfänder, bestehend in Preisen, Werthpapieren, Actien, Interimsscheinen und sonstigen Effecten

am 17. Februar 1879

Vormittags 10 Uhr in den Banklokalitäten statutenmäßig an den Meistbietenden veräußert werden.

Hievon werden die betreffenden Parteien mit dem Beifügen verständigt, daß die bezeichneten Pfänder bis zum Tage der Vizitation ausgelöst werden können.

Verzeichniß der verfallenen Pfänder:

Nr. 2, 3, 4, 88, 94, 99, 107, 152, 172, 189.

Epries am 15. Jänner 1879.

Die Direction.

**Az Eperjesi Bankgyelet nagysárosi birtokához tartozó dubravai kőbánya folyó 1879-ik évre fog a legtöbbet igé-
rőnek bérbé adadni.**

Irásbeli ajánlatok f. év február 1-ig a bank helyiségeiben adandók át.

Offerte

zum Aufbau eines amerikanischen (hölzernen, doppelten) Eishauses werden angenommen bei

Dr. Victor Mosánszky,

Epries, Hauptgasse Nr. 123.

Die P. T. Actionäre des

Eperieser Bankvereines

werden hiemit eingeladen, zu der am 25-ten Februar l. J. Nachmittags 3 Uhr in Epries, im Berathungssaale des Comitatshauses abzuhaltenen jährlichen ordentlichen

General-Versammlung.

Verhandlungs-Gegenstände:

1. Der Bericht der Direction über das Resultat des letzten Geschäftsjahres und Unterbreitung der Bilanz.
2. Bericht des Aufsichtsrathes.
3. Bestimmung der Dividende.
4. Verhandlung über die Vorlage des Pensionsnormales.
5. Eventuell, Wahl eines Aufsichtsrathes und zweier Ersatzmänner.

Epries, 16. Jänner 1879.

Direction des Eperieser Bankvereines.

Seit 1. November 1878

beträgt das Postporto für Pakete bis zu 5 Kilo Brutto von Triest nach jeder Poststation in Oesterreich-Ungarn bloß 30 Kr. und bietet sich so für Jedermann Gelegenheit, Kaffee, Reis, Süßfrüchte, Gemüse etc. in kleineren Quantitäten zu en gross Preise zu beziehen.

Ima. Ceylon feinsten Perl-Kaffee per Kilo fl. 1.80
Ima. Ceylon feinsten Plant-Kaffee per Kilo fl. 1.70
Ima. Ceylon feinsten nativ Kaffee per Kilo fl. 1.30
Ima. Arab echter Mokka-Kaffee per Kilo fl. 1.50
Ima. feinsten Java Kaffee per Kilo fl. 1.45
versende in Säcke à 4¹/₂ Kilo Netto unter Nachnahme des Betrages.

Ausführlichen Preis-Courant sende auf Verlangen franco. 211 6—10

C. Singer, Triest.

General-PAUL
Wien

Depot
ECKARDT
III.
Heumarkt 7.

Ausstellung 1876 Philadelphia gegen sämtliche Konkurrenz der Welt der einzige erste Preis.

Zu beziehen durch alle renomirten Apotheken und Materialwaarenhandlungen der Monarchie.

Möller's Thran in dessen eigenen Fabriken an den Fangplätzen, den Lofotten-Inseln (Norwegen) aus frischen, ausgesuchten Lebern bereitet, ist von blaugelber natürlicher Farbe bei angenehmem olivenartigen Geschmack fast geruchlos und kann vermöge seiner leichten Verdaulichkeit selbst von den schwächsten Magen vertragen werden.

Der Thran wird vom Fabrikanten selbst in Flaschen gefüllt und mit Original-Etiquette und Capselfersehen, ist daher das einzige Product seiner Art, bei welchem jede wie immer geartete Fälschung und Manipulation von Seite der Zwischenhändler ausgeschlossen wird; dem Consumenten wird somit eine erhöhte Garantie geboten, ein reines Naturproduct zu erhalten mit allen seinen ihm ursprünglich innewohnenden heilenden Eigenschaften, die sich bei Krankheiten, wie: Brust- und Lungenleiden, Seropheln, Drüsenkrankheiten, Schwächlichkeit etc., vorzüglich bewähren.

Um dem vom grossen Publikum gehegten Vorurtheile zu begegnen, dass „brauner Thran“ medicinisch wirksamer sei als die blaugelben sogenannten weissen Sorten, so empfehle die jeder Flasche beiliegende Abhandlung über Thran seine Bereitung und Verfälschung einer geneigten Beachtung.

General-Depot in Wien: Paul Eckardt, III. Heumarkt 7.

Preis per Flasche ö. W. fl. 1.

Depot in Epries: Isépy Gyula, Apotheker.